

Artykuł finansowany z budżetu państwa w ramach dotacji celowej przekazanej Powiatowi Pabianickiemu

Ustalenie kontaktów z dziećmi

Utrzymywanie ze sobą kontaktu rodzica z dzieckiem (dziećmi) jest nie tylko prawem ale i obowiązkiem, co wynika wprost z treści regulacji art. 113 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Istotne jest to, iż utrzymywanie kontaktów jest niezależne od władzy rodzicielskiej. Zatem nawet w sytuacji, gdy władza rodzicielska rodzica została ograniczona, czy też rodzic pozbawiony został wykonywania władzy rodzicielskiej, ma prawo spotykać się z dzieckiem.

Przez **kontakty z dzieckiem**, jak wskazuje Kodeks rodzinny i opiekuńczy, należy rozumieć - „przebywanie z dzieckiem – tj. odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu, jak również bezpośrednie porozumiewanie się z dzieckiem, utrzymywanie korespondencji, a także korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej” – czyli różnego rodzaju dostępnych komunikatorów internetowych.

Sposób realizacji kontaktów z dzieckiem, częstotliwość kontaktów uzależnione są od wielu czynników (takich jak np. potrzeby dziecka wynikające m.in. z wieku i stopnia rozwoju, predyspozycje rodzica, odległość od miejsca zamieszkania rodzica i dziecka) i muszą w każdym przypadku być dostosowane do danej, indywidualnej sytuacji.

Regulacje wynikające z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wskazują, iż w sytuacji, gdy dziecko w sposób stały przebywa u jednego z rodziców, to rodzice powinni wspólnie określić sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez drugiego rodzica. Przy podejmowaniu decyzji w tym zakresie rodzice winni kierować się dobrem dziecka i uwzględniać jego rozsądne życzenia. Odnosi się to również do sytuacji, gdy dziecko umieszczone zostało w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w rodzinie zastępczej.

Zgodne ustalenie sposobu kontaktów z dzieckiem jest rozwiązaniem racjonalnym w przypadku istnienia możliwości wzajemnego porozumienia w tym zakresie. Jednakże doświadczenie życiowe pokazuje, iż niejednokrotnie rodzice nie są w stanie sami się porozumieć w celu ustalenia sposobu kontaktów z dzieckiem. W takiej sytuacji w celu rozstrzygnięcia tej kwestii należy zwrócić się do sądu.

O ile zatem rodzice nie mogą znaleźć wspólnej płaszczyzny porozumienia w zakresie ustalenia kontaktów z dzieckiem, rodzic, którego kontakt z dzieckiem jest utrudniony, może złożyć do sądu **wniosek o uregulowanie kontaktów z małoletnim dzieckiem**.

Wniosek taki należy złożyć do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka lub jego stałego pobytu.

We wniosku, oprócz danych swoich (imię, nazwisko, PESEL, adres), danych drugiego rodzica i dziecka - (imię, nazwisko, adres) należy dokładnie wskazać jak miałyby wyglądać kontakty z dzieckiem, tzn. w jakich dniach, w jakich godzinach kontakty mają się odbywać, czy kontakty mają odbywać się w miejscu zamieszkania dziecka, czy poza tym miejscem. Często też ustalając sposób kontaktów rodzica z dzieckiem reguluje się kontakty w okresie świąt, wakacji, czy ferii.

Oprócz wniosku dotyczącego osobistych spotkań z dzieckiem, możliwe jest także ustalenie kontaktu za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (np. dni i godziny komunikacji z dzieckiem za pośrednictwem telefonu, czy też komunikatora internetowego).

W uzasadnieniu wniosku powinno się również podać stan faktyczny sprawy oraz wskazać, co spowodowało konieczność wystąpienia na drogę sądową.

W sytuacjach, gdy kontakty z dzieckiem są uniemożliwiane przez jednego z rodziców, występując do sądu z wnioskiem o ustalenie kontaktów, warto pomyśleć o złożeniu wniosku o udzielenie przez sąd zabezpieczenia w zakresie kontaktów na czas trwania postępowania.

Taka inicjatywa otwiera bowiem drogę do uzyskania orzeczenia sądu w zakresie możliwości kontaktowania się z dzieckiem, które będzie obowiązywało już w czasie trwania postępowania sądowego o ustalenie kontaktów, do chwili uprawomocnienia orzeczenia sądu w tym zakresie.

W przypadku, gdy istnieje już prawomocne orzeczenie sądu regulujące kontakty rodzica z dzieckiem (bądź też zawarta w tym zakresie ugoda przed sądem lub mediatorem) natomiast drugi rodzic utrudnia kontakty, należy rozważyć wystąpienie do sądu z wnioskiem, którego celem będzie tzw. egzekucja kontaktów – tj. wniosku o zagrożenie nakazaniem zapłaty. Postępowanie w tym zakresie przebiega w dwóch etapach.

Oznacza to, że w sytuacji uwzględnienia wniosku o zagrożenie nakazaniem zapłaty, sąd zagrozi rodzicowi, który utrudnia kontakty, nakazaniem zapłaty na rzecz drugiego rodzica określonej kwoty pieniężnej za każdorazowe naruszenie obowiązku.

Następnie, jeśli mimo wydania takiego orzeczenia, rodzic ten nadal kontakty utrudnia, sąd nakaże zapłatę określonej kwoty pieniężnej do rąk drugiego rodzica za każdorazowe utrudnienie kontaktów uprzednio uregulowanych orzeczeniem sądu.

Wskazać należy, iż **prawo do kontaktów z dzieckiem przysługuje nie tylko rodzicom, ale i rodzeństwu, dziadkom i powinowatym**, którzy sprawowali opiekę nad dzieckiem przez dłuższy czas. Jeżeli kontakt tych osób z dzieckiem jest utrudniony, bądź uniemożliwiony mogą one również wystąpić do sądu o uregulowanie kontaktów z dzieckiem, określając – analogicznie jak w przypadku wniosku składanego przez rodzica – jak miałyby wyglądać kontakty z dzieckiem.

Należy pamiętać, iż ustalony w drodze orzeczenia sądu sposób kontaktów z dzieckiem może zostać zmieniony przez sąd, wówczas gdy wymaga tego dobro dziecka.

Na marginesie wskazania wymaga, iż zgodnie z regulacjami wynikającymi z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego **w sytuacjach podyktowanych dobrem dziecka sąd ogranicza utrzymywanie kontaktów z dzieckiem**. W szczególności sąd może: zakazać spotykania się z dzieckiem, zakazać zabierania dziecka poza miejsce jego stałego pobytu, zezwolić na spotykanie się z dzieckiem tylko w obecności drugiego z rodziców, albo opiekuna, kuratora

sądowego lub innej osoby wskazanej przez sąd, ograniczyć kontakty do określonych sposobów porozumiewania się na odległość, zakazać porozumiewania się na odległość.

W przypadku gdy utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem poważnie zagraża dobru dziecka lub je narusza, sąd zakaże ich utrzymywania.

Artykuł finansowany z budżetu państwa w ramach dotacji celowej przekazanej Powiatowi Pabianickiemu